

ČLANCI**INTERVJUI****ISTRAŽIVANJA****KNJIGE**

KAKO JE RADITI U BOLESNOM ZDRAVSTVU? POVEĆANJE PLAĆA STAVILO JE FASADU NA ZGRADU KLIMAVIH TEMELJA

Objavljeno: 11.08.2023

Simptome raspada hrvatskog zdravstvenog sustava u posljednjih godinu dana pobojala je naša Lucija Makovica, uvevši nas tako u svoju seriju tekstova "Kako je raditi u bolesnom zdravstvu?" koju ćete narednih mjeseci moći čitati na Radničkim pravima.

Rad u zdravstvu uglavnom znači veliki broj prekovremenih sati, administrativno opterećenje i "robovlasičke" ugovore specijalizanata. Iako je došlo do povećanja plaća - problemi nisu nestali, već su pali u drugi plan. Nisu smanjene liste čekanja, liječnici i dalje odlaze na rad u inozemstvo te nažalost i dalje postoje ambulante u kojima pacijenti ne dobivaju skrb. Godine zapostavljanja sustava donijele su dugoročne posljedice, a ova serija tekstova naslovljena *Kako je raditi u bolesnom zdravstvu?* bavit će se upravo stanjem zdravstva u praksi.

SUSTAV GORI

O tome da je sustav na klimavim nogama javnost su upozorili članovi Inicijative mladih liječnika još u rujnu prošle godine. Nekoliko je stotina liječnika, specijalizanata i studenata prosjedovalo pred Ministarstvom zdravstva, a uslijedili su pregovori s ministrom **Vilijem Berošom**. Tada smo razgovarali s **Franom Stjepanom Narandjom**, članom Inicijative mladih liječnika, koji nam je pokušao sažeti probleme s kojima se susreću. "Ne može se nužno objasniti gradualna destabilizacija zdravstva koja je trenutno prisutna. S jedne strane imate vladajuće koji tvrde da referenti s terena daju izvješća kako je sve u redu, dok s druge strane naši kolege, s kojima se mi čujemo preko društvenih mreža, diljem RH referiraju kako sustav spontano samo gori i da je aktivno pitanje vremena kada će do kraha doći".

Pregovori su se održali u nekoliko navrata, no do pomaka nije došlo. Nezadovoljni ishodom, liječnici su nekoliko mjeseci kasnije ponovno apelirali na alarmantno stanje u zdravstvu. Pet krovnih liječničkih udruga praćenih velikim brojem liječnika u ožujku je izašlo na ulice i pod sloganom "SOS za zdravstvo" i još jednom upozorilo vladajuće kako je krajnje vrijeme za

rješavanje problema. "Sustav je došao do granica održivosti. Na životu ga održavaju umirovljenici i kolege pred mirovinu, zar je to normalno? Specijalizant radi za 55 kuna po satu, a specijalist za 70, zar su to velike plaće?", rekla je tada **Ivana Šmit**, predsjednica Hrvatskog udruženja bolničkih liječnika.

Ilustracija, foto: [Pexels](#)

Prosvjednici su tada ponovno zatražili hitno izjednačavanje koeficijenata složenosti poslova specijalista s užim specijalistima, liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s bolničkim liječnicima, kao i uvećanje koeficijenata specijalizantima za najmanje 10 posto. Uz to, zatražili su i donošenje zakona o radno-pravnom statusu liječnika do kraja proljetnog zasjedanja Sabora, uskladivanje rada liječnika na svim razinama zdravstvene zaštite s vremensko-kadrovske normativima te ukidanje "robovlasničkih" ugovora za specijalizacije liječnika.

SVE PADA KORAK PO KORAK

Uoči prosvjeda razgovarali smo s **L. I.**, mladom liječnicom koja je željela ostati anonimna, a osim uvida u situaciju u njezinoj ambulanti izrazila je zabrinutost za [budućnost sustava](#).

"Strašna mi je spoznaja da postoje ambulante u kojima su ljudi za koje nitko ne skrbi. Ako nema kontinuiteta u zdravstvenoj skrbi nitko ne može pravilno pratiti njihovo stanje. Jako sam razočarana i žalosna što sve ovako izgleda. Ljuta sam na vodstvo i ravnatelje u domovima zdravlja i bolnicama koji su svi više-manje politički postavljeni. Svaki put kada dođe novi ministar nadaš se kako će biti bolje, no on je samo figura koja neće uspjeti napraviti promjenu i tako izgubiš nadu u cijeli sustav".

Idući mjesec ipak je donio promjene, ali i nove nemire u sustavu. Naime, Vlada je podigla plaće liječnicima, a medicinske sestre, tehničari i ostali nezdravstveni radnici odlučili su se na prosvjed kako bi izrazili nezadovoljstvo potezom vladajućih koji je njih zakinuo. "I mi smo zdravstvo", poručili su sredinom svibnja sa zagrebačkog Zrinjevca, a taj veći prosvjed uslijedio je nakon održavanja polusatnih prosvjeda ispred bolnica diljem zemlje. Prosvjede su organizirali Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara i tehničara te Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi te su se na njima ponovno istaknuli zahtjevi za povećanjem plaće, boljim uvjetima rada, poštivanjem kolektivnog ugovora te poštivanjem profesionalne jednakosti i ravnopravnosti u radu.

Ilustracija, foto: [Antonio Corigliano](#)

Kristina Baotić, fizioterapeutkinja iz Kliničke bolnice Sveti Duh, prokomentirala nam je tada situaciju na njezinom [radnom mjestu](#). "Ljudi sve više i više odlaze i sve nas je manje u svim segmentima. Kuhinja nam je ukinuta radi uštede te više nemamo topli obrok, jednostavno sve pada korak po korak. Spremačice nam nedostaju pa mi kao zdravstveni radnici u određenim trenucima moramo i čistiti jer nema dovoljno spremačica da nam promjene smeće i pobrišu podove. Nema dovoljno servirki, doručak se ne dijeli u 7 ili 8 sati, već u 9 ili 10. Nema dovoljno medicinskih sestara, terapija se ne daje u vrijeme kada bi trebala, a to sve utječe na pacijente. Mi kao fizioterapeuti ne obuhvaćamo samo ambulantno liječenje već i odjele i intenzivne jedinice, a nedostaje nas i želimo da se prizna sve ono što ulažemo u svoje znanje i da to napokon bude plaćeno", rekla je.

Usljedili su pregovori o povećanju plaća, a kako je objavljeno na službenoj stranici Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara, sredinom lipnja u Ministarstvu zdravstva održan je 10. sastanak pregovaračkih odbora sindikata i Vlade Republike Hrvatske o sklapanju novog kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Ipak, brojni problemi su ostali, kada se zagrebe ispod površine vidljiva je opterećenost sustava u kojoj uz radnike direktno ispaštaju i njegovi korisnici. Duge liste čekanja u javnim zdravstvenim ustanovama dovele su do jačanja privatnog sektora.

Samim time došlo je do diskriminacije pacijenata jer je nažalost mnogima liječenje u privatnim ambulantama nedostužno. Hrvatska, koja je po modelu države socijalna, treba kontinuirano raditi na održanju socijalne sigurnosti građana. Zbog toga je izrazito važno provesti reformu sustava i da on kao socijalna usluga ostane dostupan svima, neovisno o tome koliko netko ima godina ili kakvog je materijalnog stanja.

Kako bi se dobio što bolji uvid u stanje različitih područja zdravstva ova serija tekstova donijet će razgovore s radnicima i sindikatima te preispitati kako je raditi u sustavu, ali i što smatraju da je potrebno promjeniti kako bi on "ozdravio" i postao učinkovitiji. U narednim tekstovima saznat ćemo kako izgleda rad na odjelu hitne medicinske pomoći, istražit ćemo uvjete rada medicinskih sestara i njihov položaj u sustavu te ćemo razgovorati s osobljem zaduženim za urednost i čistoću bolnica i domova zdravlja. Uz to, bavit ćemo se procesom specijalizacije liječnika te radnim uvjetima u primarnoj medicini i bolnicama.

*Objavu ovog teksta podržala je Agencija za elektroničke medije, putem Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama u 2023.

Naslovna fotografija: [Pxhere](#)/Radnička prava
Tekst napisala:

[Lucija Makovica](#)

TAGOVI:

[zdravstvo](#) [radnička prava](#) [radnice](#) [nesigurnost](#)

VEZANI ČLANCI

"Besplatna' zdravstvena skrb na rubu je raspada, finansijski, kadrovski i psihički" – posljedice

Zdravstveni sustav zapostavlja specijalizante od kojih se očekuje da "krpaju" njegove rupe

Spremačice u zdravstvenom sustavu: "Stanemo li s radom doći će do kolapsa jer nitko

Preporučite članak: